

GER-tauti lapsilla

GER

- Gastroesofageaalinen reflux: takaisinvirtaus mahalaukusta ruokatorven puolelle
- Gastroesofageaalinen reflux-tauti: oireita ja/tai ruokatorven tulehdusta

Esiintyvyys

- 3kk ikäisistä yli 90% pulauttelee
- 2v ikään mennessä 60-65% parantunut
- 4v iässä oireilee vielä 30%
- Yli 15-vuotiailla oireita 10-15%:lla
- Reflux-tautia 3-7%:lla

Oireet

- Oksentelu: useita kymmeniä kertoja/pv, myös 1-2h viiveellä
- Nieleskely, hikka (silent reflux)
- Närästys (poltto, kirvely, kipu)--itkuisuus, nielemisvaikeudet, haluton syömään; äänen käheys
- Neurologiset oireet: spastinen torticollis, opistotonus (Sandiferin syndrooma); kehitysviiveet
- Hengityksen rohina, keuhkotulehdukset, astma; apneakohtaukset; korvatulehdukset
- Kasvu

Mistä johtuu?

- LES eli ruokatorven alasulkija kehittymätön
- Ruokatorven motoriikka poikkeava
- Mahalaukun tyhjeneminen hidastunut
- Palleatyrä
- Ruoka-allergiat = ”allerginen reflux”

Miten tutkitaan?

- 24h ph-mittaus; impedanssimittaus
- OGD-skopia = tähystys
- Manometria
- Varjoainekuvauksia
- Vatsan ultraäänitutkimus
- Allergioiden diagnostiikka

Miten hoidetaan?

- Asentohoito
- Maidon sakeuttaminen
- Kiinteiden aloitus 4kk iässä
- Ruokarytmi

Lääkehoito

- Neutraloijat: Gaviscon, Antepsin
- Hapon erityystä vähentävät: Zantac, Losec, Nexium
- Mahalaukun tyhjenemistä nopeuttavat: Prepulsid
- Hoitokokeilu 2-4vi ajan

Happosalpauksen haitat

- Maha-suolitulehdukset
- Hyvänlaatuiset rauhaspolyypit
- Ravintoaineiden imeytyminen?
- Allergiat??

Prepulsid

- Erityislupalääke
- EKG ennen ja 1-2vi lääkityksen aloituksen jälkeen
- Yhteisvaikutukset muiden lääkkeiden kanssa mm. makrolidiryhmän antibiootit

Ruokavaliohoito

- Dieetti: maidoton, munaton, mahdollisesti vehnätön
- Eliminaatiojakso 2-4vi ajan, sitten altistukset
- Prick- ja RAST-testit vain suuntaa-antavia

Ruokavaliohoito isommilla lapsilla

- Hiilihapolliset juomat
- Suklaa
- Rasvaiset, mausteiset, hapokkaat ruoat
- Kofeiini, tupakka, alkoholi
- Pieniä aterioita, usein; iltapala 2-3h ennen nukkumaanmenoa; kohoasento

Leikkaushoito

- Nissenin fundoplikaatio: kiristetään sulkijaa nostamalla mahalaukkua ruokatorven ympäri mansetiksi

Eosinofiilinen esofagiitti

- Reflux-oireet, etenkin syömis/nielemisvaikeus
- Reflux-lääkitys ei tehoa
- DG: tähystyksessä yli 20 eosinofiiliä/näkökenttä
- Maitoallergia taustalla useimmilla
- Nielty kortisoni-lääkitys, jos eliminaatiodieetti ei auta

Vaikutus perheen arkeen

- Ruokailutilanne vaativa (haluttomuus syödä, oksennukset)
- Väsymys, stressi
- Huoli, pelko, avuttomuus; vähättelevät reaktiot (ympäristö, ammattilaiset)
- Sosiaalinen elämä (puoliso, muut lapset, ystävät)
- Taloudellinen panos (lääkärikäynnit, tutkimukset)

GER-taudin ennuste

- Paranee 2-4v mennessä
- Taipumus säilyy
- Aikuisnäistäjät: elintavat ja/tai vauvavaiheen jatkumoa?